VRBANI VIII

Pontificis Optimi Maximi

MYSTICA DODECATE

IN

ASSVMPTIONEM XII. CARDINALIVM

XIV. Kl. Febr. CIↃ IↃCXXVI.

I. C. ANDREÆ TAVRELLI.

IDYLIIS ET ELOGIIS

CELEBRATA.

BONONIÆ, Typis Nicolai Tebaldini. MDCXXVI.

Superiorum Permiſſu.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

Candido Lectori.

S. D.

IN *tanto congratulationum profluuio hunc fœtum ſcriptionis, & metri varietate dædalum edidit, Clio; & prælo addixit; modeſto tu candore* (LECTOR) *oculis, & auribus vſurpa; ὑμερόβρος eſt, ſed æternus, ſi affectum indulſeris. Vale, & me ama.*

D. Homob. Pœnit. pro Illuſtriſs. Card. Archiepiſc.

Imprimatur

Fr. Hierony. Onuphr. pro Reuerendiſs. P. Inq.

VRBANO VIII.
PONT. OPT. MAX.
Auguſtiſsimo ſuo ſplendori.

I.C. Andreas Taurellus εὐδικίαν, καὶ εὐδοκίαν.

EPROFLVENTI omnium vndique acclamationum aura, ęſtuq; ob auſpicatam Cęlitus tuam, ad Chriſtianorum Hierarchiam, promotionem (BEATISSIME PATER) iam olim incaluerat Clio, quę concepta vota lubens volens ſoluit non vulgari lætitiæ teſtificatione; nunc apertiori vultu fulgorem tuę Maieſtatis ſuſcipere audet, & ſuſtinere; nec forſan arroganter, admittes enim ex animo (humaniſsime princeps) vt puræ mentis tenue libamen, filiorum, & fratrum præconia, procliuioris noſtri cultus donaria;

Tu ſceptris, ac ſolijs natus, vt adumbrat, ni claudicet Ægyptiorum fides, in gentilitio ſtemmate Apum trias, dignitaté Pontificiam, qua nulla in Terris ſuperior ſollicitaſti, quam auſpicatiſſimo ſuperum decreto nunc aſſecutus, mox tibi Atlantes, Herculesq. ad grauiſſimum imperij pondus elegiſti, qui Hæreſeos, & Bellonæ eliſis Hydris, in Orbe Chriſtiano malorum omnium repagula ſapientiæ tuæ claua perfrangent. Deus te (Sanctiſſime Heros) ad tales niſus adaxit, & ſacratiſſimo cœtui diutiſſimè præeſſe, ac prodeſſe patiatur. Vale. Bononiæ IV. Kl. Febr. CIↃ IↃ CXXVI.

Humill^me ad ſanctiſſimos pedes proſtratus oſcula libat.

Andreas Taurellus.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

ALOISIO GAETANO
S.R.E. Cardinali.

Idyll. I.

Dum Sol in Zodiaco XII. percurrit Aſtra, Virgo Iuſtitiæ Antiſtes inſolenti ſplendore à Phœbo illuſtrata, ex Trigono Iouis cum Mercurio, pacem Italiæ portendit.

SCAZONTES.

EQuos habenis flammeis Soli lampas
Flectebat alto lucis è thoro Phœbus;
Qui pandit anni corniger fores, eius
Luſtrarat Ædes, & quibus Æripes Taurus
Stellis benignus induit roſis Floram;
Et quas Gemelli Tyndaridæ occupant Zona,
Et quæ trahuntur brachijs feris Cancri;
Sulcarat Aſtrum, quo Leo Herculis candet,
Quando æſtuantem ſiſtit in Domo patrem
Puella Terris exulans, & Aethra hoſpes
Erigone. Olympi lumen, ac Soli Phœbe,
Vtriuſq. curſu ſpatia qui Poli claudens
Illuſtre hominibus exeris caput lætis;
Nunc auſpicata Romuli genus luce

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

DIONYSIO MARQVEMONTIO S. R. E. CARDINALI.

Idyll. I I.

Cum Orbis Chriſtiani moles infinitis curarum ponderibus premeretur, Atlas Mineruam exorat, vt Marquemontium, Cardinalitiæ dignitatis inſignibus donatum, laboris adiutorem concedat.

Gliconici cum Aſclepiadeis.

ATlas pondere Machinæ
Prægnantis crucibus Terrigenum, labat,
Nec par huic oneri labor,
Nec virtus humeris improba ſufficit;
Antiſtem Sapientiæ
Cum Rex alloquitur progenitam Ioue,
Sic vultu lacrymabili.
Ah proles cerebro digna Patris Dea,
Virgo ſplendor Olympicæ
Sedis, tu ſcobolis ſpes Epimethidis,
Immerſam Labyrinthijs
Bellorum ſtudijs, ſolue lubentior,

Gentem, nec Latij plagas
Linguas ſanguineis hoſtibus opprimi,
MARQVEMONTIVS Inclyta
Heros Francigenum progenie ſatus,
Præſul Celtica gloria,
Et gentis Druidum clarus origine,
Neſtor Liligeræ domus
Quem iurata fides, quem pietas ſacrat,
Et vouet publico bono;
Hunc in Siſyphijs, Diua, laboribus
Adiungas ſocium precor,
Qui ſit coccinea fulgidus infula,
Merces debita dotibus.
Sic fatus Phrygiam magnanimus ſenex.
Cui virgo Ambroſiæ Iouis,
Et Nectar, teneris riſit amoribus,
O vir canicies Soli!
O prudens hominum cura! ſublimibus
Quæſitis faueo lubens.
O ſtrinis vigeat cultus honoribus
MARQVEMONTIVS, & Soli
Tranquillet nebulas ſub Duce Gallico.

ELO-

ELOGIVM II.

DIONYSIVS MARQVEMONTIVS GALLVS

Archiepiſcopus Lugdunenſis
Virtute, genere, & doctrina magnus
Cuius in dubijs rebus fides
A Ludouico Chriſtianiſſimo explorata
Religionis zelus in Perduellem Hæreſin
A Summis Pontificibus perſpectus
Dum Romæ ſub VRB. VIII.
Chriſtianæ Reip. & Italiæ ſaluti,
Regis Galliarum Legatus
impenſiús Studet,
Meritorum Remigio
Ad purpuream Cardinalitiæ dignitatis
infulam auſpicatò
emergit.

Sic labore parta virtus,
Quæ ſublimis aſtra tangit
Præmium refert honoris,
Quem nec temporis voracis,
Nec liuoris arma terrent.

ELOGIVM III.

HERNESTVS ALDABERTVS AB HARRACA

AVSTRIACVS BARO

Pragenſis Archiepiſcopus

Quem Anxius labos pro Chriſti fide
in impios Hæreſis Alaſtores,
Pura mens, veritas; & ſapientia
Cardinalitia dignitate
Sub VRBANO
VIII.
XIV.Kl.Feb.CIↃIↃCXXVI.
decorarunt.

Illu-

Prudens exime faucibus funeſtis,
BARBERINIGENAE fretus Mineruæ
Scuto; ſubſidio Iouis Tonantis,
Et Caduciferi coruſcus Harpe,
Sic viues meritis, potenſque honore,
Quo te Pegaſides ſublimiorem
Inter Semideos Polis locabunt.

ELOGIVM IV.

BERNARDINVS SPADA

BRISICHELLENSIS

Archiepiſcopus Damiatenus
Ad Galliarum Regem Chriſtianiſſimum
S.Sedis Apoſtolicæ Legatus,
Qui dum in legitima officij fúctione
eloquentia,& fide ſingularis,
ſcientia,& probitate conſpicuus,
Chriſtianæ rei cultui mancipatur
A Cleric.Cam. Apoſtol.
Ab VRBANO VIII.
XIV.Kl.Febr.CIↃIↃCXXVI.
Ad Cardinalatum
prouehitur.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

LAVDIVIO ZACCHIÆ S.R.E. Cardinali.

Idyll. V.

Aurea Saturni ſæcula Italiæ reſtituta

Anacreontij Catalecti.

Strophe.

LIgures fauete colles,
Latij fauete campi,
Dulci ſuſurret vnda
Paduſque flexuoſus,
Atheſisque, Tybris, Arnus;
Neptunus & profundis
Sali triumphet aruis;
Nemorum Deæ venuſtæ,
Fauni, Silenus, & Pan
Adſit comes Lyæo,
Qui præpetes choreas
Ducat agilis ſub vmbris.

Antiſtrophe,

Noxas procul hinc fugato
Dieſpiter benigne,
Aquilonias procellas; Coros

Coros ſreto minaces,
Diras ſolo Phalanges,
Et Thracium furentem
Armis, Domo Latina.
Phanes in Orbe ſurgit
Roſeis comis decorus,
Vatum pater, & bicornis
Cuſtos iugi ſororum,
Qui reſtituet Bifrontis
Æuum ſolo Quirini.

Epodos.

Tu ZACCHIA rubenti
Peplo decorus Oſtri;
Tu Zacchia micanti
Radio coruſcus Aſtri,
Quo nil in Orbe fulget
Sublimiùs patenti;
Nouem parens Dearum,
Quæ culmen hoſpitantur
Sacri iugi, Charitumque
Lux, & pharus proborum,
Dux, & decus piorum;
Nobis benigna ſurgis,
Chriſti Polo Cynoſura;
Quæ diſsipabit Orbe,
Potentiore luce,
Nebulas trucis Megeræ;

Et Martis omne lumen
Semen ſtri Planetæ.
Iō ſonet Aethra Tellus,
Æuum reddit Biſrontis;
Io ſonet Athra, Tellus.

ELOGIVM V.

LAVDIVIVS ZACCHIAS
IANVENSIS

Epiſcopus Montis-faliſci

In quo Vera eminet virtutum ſpecies
omni mortalitate detrita;
A Pontificiæ domus præſectura,
ad Cardinalitiam purpuram
non votis, non ambitu, ſed meritorum aſſiduitate
ab VRB. VIII.
XIV. Kl Febr. CIↃ.IↃCXXVI.
adſcitus,
Felici congratulantium applauſu
ſalutatur.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

BERLINGERIO GYPSIO S.R.E. Cardinali.

Idyll. VI.

Iouem ad perniciem generis humani bellorum incendijs fulminantem ſedat precibus ASTRÆA, aduocato Gypſio ab Æmiliæ finibus, cui cõmittitur pacis, & quietis Italiæ cura.

Alcaici Dactylici, Iamblici Hypercatalecti, Dactylici Trochaici Alcaici.

CVr pertinaci frigore clauiger
Triſtaris anni? quid niue deflua
Palleſcis? algoris rigentes
Iane precor moderare vires.
Cur Phœbe nimbis nunc borealibus
Dum profluenti ſurgit Aquarius
Vnda madeſcis? ſolue crines
Aurifluos Zephyris tepentes.
ASTRAEA Cælis hactenus incola,
Dum verteretur peior ahenea
Aetas, parentis fulminantes
Voce pia domuit furores.
O Rex Olympi, non ego te patrem
Mortalis auſim dicere ſanguinis,

Dum

Dum rurſus in curis recurſat
Perdere Deucalione natos.
Faces minarum merge fluentibus
Ex ore guttis, lumine reſpice
Benigniori, quos fauilla
Aetheris, indigetes facit Polorum.
Eſt in remotis Aemiliæ plagis
Etruſca quondam FELSINA Apollinis;
Pindi Dearum, Palladiſque,
Et Themidis, Suadæque ſedes;
Illic propago GYPSIADVM boni,
Iuſtique cultrix, quam Deitas hauet
Terræ, tui ſpirans imago
Coccineo decorare peplo.
Hunc eminentem dotibus inclytis;
Orbis periclis, tu genitor iube.
Præeſſe, damnorum ruinas
Auxilio reparabit Aethræ.
Sic fulminanti Gnata Dieſpitri
Locuta. Fiat pars melior mei,
Quæ poſtulaſti concitatis
Et precibus, lacrymiſque Virgo.
O Ciuitatis Felſineæ decus!
O purpurati delicium chori!
BERLINGERI nactus aſtrum
Zodiaco Phanis Orbe, luces.
Luce auſpicato ſidere gentibus,
Quæ ſubiacentes Oenotriæ Solo

Ma-

Mauorte vexantur, ſuperno
Engonaſis velut axe lampas.
Sic Chriſtianis, fortior Hercule
Fugabis oris, impia ſemina
Ates, reluctanteſq. Diras
In Barathro Stygio recludes.

ELOGIVM VI.

BERLINGERIVS GYPSIVS
BONONIENSIS

Natalium, claritate, Virtutum ſplendore,
morum integritate conſpicuus;
Qui per ſuos veluti gradus
A Clem. VIII. & Leon. XI. PP.
ſacro-ſanctæ Congregationis Cardinal. à ſecretis
A Paul. V. Legatus ad Venetos,
In maximo Italiæ, & Chriſtianæ ſalutis diſcrimine;
vbi Ariminenſis Epiſcopus.
mox Vrbis Romæ præfectus, dein Pontificiæ domus;
tandem inter grauiſs. Eccleſiæ curas Vrbinũ miſſus,
Dum nouos municipes in tutellarem Pontificis
fidem admittit
ab VRB. VIII.
XIV. Kl. Febr. CIↃ.IↃ.CXXVI.
Cardinalitijs inſignibus
venuſtatur.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

FEDERICO CORNELIO

S. R. E. CARDINALI.

Idyll. VII.

Telemachus Neſtorem adit, cuius prudentia exactis procis, Penelope Vlyſſi reſtituitur.

IAMBICI SENARII.

LAbore fractus, & graui cura patris,
Inauſpicatos ocyus nactus nepos
Dulcis Laertæ, Narici proles Ducis
Telemachus, ora Neſtoris ſubit ſenis,
Pylium laceſſens voce, flebilibus modis.
Vir magne, cuius è receſſu pectoris
Sophiæ medulla manat, & Suadæ lepos,
Caſtæ parentis, quam diu vexant proci;
Solare caſus, & moram rumpas patris,
Miſeratus altas patriæ afflictæ cruces.
O ſpes Laertæ, regiæ ſtirpis decus?
Seclude curas, ſoluito pectus metu;
Audeo ſalutem rebus incertis dare;
Penelope inani voce deludet procos,
Quæ tandem Vlyſſi reſtituta coniugi

Fauo-

Fauore Diuum pace regnabit noua,
Qua terminabit inclytum nomen Polis.
O Præſul, O ſtirps Adriæ Ducis! toga
Nunc purpurata fulgidus clauum cape
Vir ſumme, cuius clara virtus, & fides
Experta multis rebus, ac periculis;
Propago Vlyſſis Itali, Nelei ope
Sapientis, aude fœdus, exactis procis
Latio ferire liberum, ad gentis decus.

ELOGIVM VII.

FEDERICVS CORNELIVS
Ioannis Venetiarum Principis filius,
E gente ſceptris nata
Aureum nobilitatis Vellus
non ambitu, non votis, ſed meritis
Ab Epiſcopatu Bergomenſi,
Et Apoſtol. Cam. Cleric.
Ab VRBANO VIII.
XIV. Kl. Febr. CIƆIƆCXXVI.
Ad Cardinalitiam dignitatem
promouetur.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

IVLIO SACCHETTO S.R.E. Cardinali.

Idyll. VIII.

Vlyſſes à Minerua in Ædes Alcinoi perductus, ope Aretes, benignè excipitur, & plurimo honore cumulatur.

Anapæſtici.

ITachus proprijs finibus extors,
Genere, & meritis inclytus Heros,
Pelagi erroribus actus, & Auſtris,
Tecta potentis petit Alcinoi,
Aretes fidens auxilio Deæ,
Et mente Themin innocua colens.
Phæacum o rex, per Iouis hoſpitis;
Dextram; erroribus Æquoris Itali
Miſerere lubens, Pharus O naufragi,
Noſtriſq. malis anchora tutior.
Repeto proprias Itachæ ſedes,
Plurima paſſus in æquore, plurima
Læſtrigonas apud, Circenq. magam,
Et Polyphœmi Neptunij ſpecu;

Non

Non ſpes agitat lubrica mentem;
Miſeræ genti ſubſidium citò,
Integritatis Rex ſpecimen dabis.
Sic fatus. pia Deulichio Duci
Oſcula libans Corcyrius Senex,
Animum recreat placida facie,
Voce ſerenat triſtitiam, virum,
Et cumulatis ditat honoribus.
IVLI, Pontificis fidus Vlyſſes,
Terræq. Iouis Zophyrus prudens,
Patria Tuſcus, gentis honoribus
Inclytus heros; Regis Iberi,
Quo nec in omni climate Terræ,
Iuſtior alter, tecta ſubito.
Ille togatæ pacis amore,
Patriæ afflictæ ſecula Iani,
Marte fugato Latio reddet.
Te manet Infula murice tincta,
Debita proprijs gloria meritis.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

DOMINICO SPINOLÆ

S. R. E. CARDINALI

Idyll. IX.

Pax læta pijs.

Saphici cum Adonijs.

IAm ruinoſo Latio parabat
Thracij turmas galeis minaces,
Crimine humani generis grauatus
Iuppiter vltor.
Mars cateruatos Ligures premebat,
Rhætias Alpes agitabat atrox
Miles, armato populos laceſſens
Agmine, & arces,
Adria proles ſocijs, Leone
Sub Molorchæo metuenda, diſcors
Italis longa legione campis
Æra ciebat.
Cum pius caſta prece non inanem
Spem fouens præſul ſuperos fatigat,
Diſsipent Martis nebulas, Quirini
Spinola, ab oris.
O Deus rerum pater alme; gentem
Romuli, ſcuto pietatis arma

Nec

Nec procelloſo patiare mergi
Æquore belli.
Sic tua fretus bonitate, Chriſti
Dogma ſeruabit populus fidelis,
Et colet ſupplex tua ſancta caſtis
Numina votis.
Mitis exaudit pia verba Olympi
Rector, & campis fugat à Latinis
Arma Romanis inimica ſacris,
Marte repulſo.

ELOGIVM IX.

IO. DOMINICVS SPINOLA
IANVENSIS
Heroicarum omnium Virtutum
profeſſor, & poſſeſſor;
Quarum iubare
Euicta procelloſi æui caligine,
Splendeſcit
in Vrbe gentium Orbe,
ad Vrbis, & gentis
decus.
Ab Apoſtolico Magiſtratu
ad Cardinalatum
AB VRB. VIII.
XIV. Kl. Febr. CIↃ. IↃCXXVI.
Aſſumptus.

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

IACOBO CAVALERIO
S.R.E. Cardinali.

Idyll. X.

Virtutis alimentum Honos.

Heptametri Archilochij cum Iambicis catalectis.

CAlle laborifero ſuper Æthera prouehunt honores
Factis Dynaſtas inclytos, & ore;
Sed labor hic durus, via plena ferocibus cathenis,
Spiniſque, quas euincit impiger vir,
Qui ſcelerum purus, vita integer impios funeſto
Sectatur odio, & gaudet exſtirpare
Hydras hæreſeos, fera ſemina perduellis Orci,
CAVALERI, tibi eſt hoc notum culmen;
Tritaq. virtutis veſtigia, queis ad Aſtra liber
Aditus, Soliq purpuras verendas.
Mitiùs effulſit Cynoſura BARBERINA Cœlo,
Præſagiens tibi decus perenne.
Macte animo, virtuti gloria debetur merenti.
„ Virtutis eſt honos innata merces.

ELO-

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.

LÆLIO BISCIÆ S.R.E. Cardinali.

Idyll. XI.

Auctor ludit in gentilitio ſtemmate, cuius in alueo rubeo columnam aureo diademate inſignitam coluber puellum ore pariens circumcingit.

Virtutis Triumphus.

Elegiacorum Dialogiſmus.

Poet. Fortuna.

Poet. *QVid volucri gyro verſas Rhamnuſia honores*
Bile nouercali plena, furenſq. odio?
Fort. *Sum Dea ſæua, bonis maleſida fugacibus, Orbis*
Inclyta præcipiti turbine ſceptra rotans.
Poet. *Cur truculenta probos ira ſectaris atroci,*
His & amica faues, quos furor enſis agit?
Fort. *Sanguine creta, ciens ſtrages, vt ſanguine paſcar,*
Excito Tartareis ignibus omne malum.
Poet. *Cur gemitus hominum non exorabilis audis?*
Fort. *Sum ſurdo Oceani filia nata ſalo.* *(tundit?*
Poet. *Quis tua iura negat?* Fort. *Virtus.* Poet. *Quis tela re-*

Fort. *Bifrons, quem cautum nulla futura latent.*
Quique vices rerum duras ſub pectore forti
Concoquit; is noſtras non timet inſidias.
Poet. *BISCIA, declarant generoſa inſignia genus;*
Squammiger infantem queis vomit ore Draco.
His Diadema adſtat rubeo ſuper æquore, fuluum,
Quod capit in media ſulta columna, baſi.
Iuppiter eſt Coluber, ſpectatur imagine pupi
Virtus, quæ cerebro fingitur orta Iouis.
Amphiſibena ſuos fœtus è faucibus edit,
Sic Anmone ſatus creditur & Macedo.
At Diadema refert Virtutis in Orbe triumphos
Quos prudens, Nemeſis tutat ab imperio.
Hæc Læli, tua ſunt virtutis in Arce trophæa,
Lædere quæ telis ſors violenta nequit.

ELOGIVM XI.

LÆLIVS BISCIA
ROMANVS
Apoſtolici peculij vigilantiſſimus Argus
Ab annonæ Præfectura
Ad Cardinalitij gradus eminentiam
gloriæ magis, quam gratiæ compos
AB VRBANO VIII.
XIV. Kl. Febr. CIƆIƆCXXVI.
Attollitur.

Illu-

Illuſtriſs. ac Reuerendiſs.
D. HENRICO GVZMANO, ET HARO S.R.E. Cardinali.

Idyll. XII.

Propria virtus, gentiſque ſplendor veros honores elargitur.

HEROICI.

NOn quæ Sydonijs Cynoſuræ nomine fulget
Calliſto, Arcadios quondam ſpaciata per Agros,
Non qui ſignifero voluuntur in Axe gemelli,
Non Helice, non Andromede, con coniuge Cepheus,
Vel Ariadneæ cæleſtia dona coronæ,
Aſtra, procelloſis quæ fortunata ſub vndis
Ad portum tuto alliciunt data Carbaſa ventis;
Sed virtus proprijs quæſita laboribus, & quæ
Antiquas numerat ſpacioſa per atria ceras,
Prouehit ad ſummos longo molimine, faſces,
Eſt vtriuſq. Heros felicibus editus vlnis
GVZMANVS, geminamq. emulſit ab vbere Ma(trem,
Queis ſibi ad Aſtra viã ſtrauit, per culmina honorũ
Maxima, per multas monimenta perennia, laudes.
Inſula coccineo ſplendeſcens præſulis Oſtro,
Et propriæ laudis, generiſque inſigne paratum.

ELOGIVM XII.

D. HENRIC. GVZMAN. ET HARO

HISPANVS

Cuius è pectore ſpirat
Grauitati Catonis, Lælij iuncta Vrbanitas;
Præſul
è Canonic. Toletanis,
Vt inter Paſtores Daphnis
genere, fama, & meritis
eximius
AB VRB. VIII.
XIV. Kl. Febr. CIↃ. IↃ CXXVI.
Cardinal. renunciatur.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE